

ข่าวกระทรวงการคลัง

กลุ่มการประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โทรศัพท์ 0-2273-9763 โทรสาร 0-2273-9408

ฉบับที่ 89/2546

วันที่ 26 ธันวาคม 2546

ร่างพระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ...

นายศิริโรตม์ สวัสดิ์พาณิชย์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในฐานะโฆษกกระทรวงการคลังแถลงว่าคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันอังคารที่ 23 ธันวาคม 2546 ได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอโดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะนำหลักการของทรัสต์มาใช้เพื่อเอื้ออำนวยต่อการทำธุรกรรมในตลาดทุนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขข้อติดขัดบางประการในการระดมทุนและในการประกอบธุรกิจในตลาดทุนได้ โดยสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ สรุปได้ ดังนี้

(1) กำหนดความหมายและหลักการของทรัสต์ โดยให้ทรัสต์ หมายถึงนิติสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งมีบุคคลที่เกี่ยวข้อง 3 ฝ่ายด้วยกัน ได้แก่ ผู้จัดตั้งทรัสต์ ทรัสต์ และผู้รับประโยชน์

ลักษณะของทรัสต์ในที่นี้คือกองทรัพย์สินหรือกองทรัสต์ ซึ่งผู้ก่อตั้งทรัสต์ได้โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวไปให้บุคคลที่เรียกว่าทรัสต์ (Trustee) เพื่อให้ทรัสต์ทำหน้าที่จัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่นที่เรียกว่าผู้รับประโยชน์ (Beneficiary) หรือผู้ลงทุน โดยทรัพย์สินของทรัสต์เป็นทรัพย์สินที่แยกต่างหากจากทรัพย์สินของทรัสต์ และทรัพย์สินของทรัสต์มีเพื่อประโยชน์ของผู้รับประโยชน์และไม่สามารถนำไปชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของทรัสต์ในกรณีที่ทรัสต์ล้มละลาย

(2) กำหนดหลักเรื่องกรรมสิทธิ์โดยกฎหมายและกรรมสิทธิ์โดยธรรม

- กรรมสิทธิ์โดยกฎหมาย ซึ่งทรัสต์มีสิทธิตามกฎหมายเหนือทรัพย์สินในกองทรัสต์ โดยเป็นผู้มีอำนาจจำหน่ายโอนและจัดการทรัพย์สินในกองทรัสต์ให้เป็นไปตามกรอบสัญญาที่กำหนดไว้ แต่ไม่มีสิทธิได้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น เว้นแต่สัญญาทรัสต์จะกำหนดให้ทรัสต์เป็นผู้รับประโยชน์ด้วย

- กรรมสิทธิ์โดยธรรม ซึ่งผู้รับประโยชน์จะเป็นเพียงผู้ที่ได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินในกองทรัสต์เท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจจำหน่ายโอนทรัพย์สินในกองทรัสต์

(3) กำหนดขอบเขตของการใช้ทรัสต์ โดยจำกัดขอบเขตการใช้เฉพาะธุรกรรมที่เกิดขึ้นในตลาดทุน เช่น การออกและเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ การแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ เป็นต้น

(4) กำหนดการมีผลใช้บังคับของสัญญาทรัสต์ โดยกำหนดว่าทรัสต์เกิดขึ้นโดยสมบูรณ์เมื่อผู้จัดตั้งทรัสต์ได้มีการทำสัญญากับทรัสต์และได้โอนทรัพย์สินไปให้ทรัสต์แล้ว สำหรับในกรณีที่ผู้จัดตั้ง

ทรัสต์และทรัสต์ีเป็นบุคคลเดียวกันนั้น ทรัสต์เกิดขึ้นโดยสมบูรณ์ได้เมื่อผู้จัดตั้งทรัสต์จะต้องแสดงเจตนาเป็นหนังสือและมอบหนังสือดังกล่าวแก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.)

(5) กำหนดคุณสมบัติของผู้จัดตั้งทรัสต์ ทรัสต์ี และผู้รับประโยชน์ ดังนี้

- ผู้จัดตั้งทรัสต์ และผู้รับประโยชน์ จะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้
- ทรัสต์ีต้องเป็นนิติบุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต.

(6) กำหนดการเปลี่ยนแปลงสัญญาทรัสต์และทรัสต์ี โดยหากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาทรัสต์ให้เป็นไปตามสัญญาทรัสต์ที่กำหนดไว้ ในกรณีที่สัญญาไม่ได้กำหนดวิธีการแก้ไขไว้ให้ผู้รับประโยชน์และทรัสต์ีตกลงกัน

(7) กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของทรัสต์ี โดยให้ทรัสต์ีมีหน้าที่จัดการทรัพย์สินให้เป็นไปตามสัญญาทรัสต์และที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ โดยทรัสต์ีต้องจัดการทรัพย์สินด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของผู้รับประโยชน์และจัดการทรัพย์สินด้วยความระมัดระวัง และเมื่อมีการผิดหน้าที่ในการจัดการทรัสต์ และหากมีการจัดการทรัพย์สินไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามสัญญา ทรัสต์ีต้องรับผิดชอบใช้ความเสียหายให้แก่กองทรัสต์และผู้รับประโยชน์

(8) กำหนดการกำกับดูแลทรัสต์ี โดยทรัสต์ีต้องเป็นนิติบุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งจะต้องมีความมั่นคงทางการเงินโดยกำหนดให้มีการนำทรัพย์สินมาวางเป็นประกัน และมีความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจในการประกอบธุรกิจโดยกำหนดคุณสมบัติของกรรมการและผู้บริหารของทรัสต์ี เป็นต้น

แม้ว่าภายใต้กฎหมายของไทยที่ใช้ในปัจจุบัน จะมีธุรกรรมในตลาดทุนหลายธุรกรรมที่ดำเนินการคล้ายทรัสต์อยู่แล้ว แต่เป็นไปอย่างมีขอบเขตและมีข้อจำกัด ยกตัวอย่างเช่น ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ และผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม จึงทำให้ธุรกรรมเหล่านี้ยังไม่มีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควร ดังนั้น หากมีการนำทรัสต์มาใช้ก็จะช่วยอำนวยความสะดวกหรือแก้ไขปัญหาการทำธุรกรรมในบางประการในตลาดทุนได้ รวมทั้งจะทำให้การทำธุรกรรมในตลาดทุนสามารถปรับตัวได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วดังเช่นในภาวะปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นการช่วยพัฒนาตลาดทุนให้เป็นแหล่งระดมเงินทุนแทนตลาดเงินเมื่อเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และนอกจากนี้ในอนาคตข้างหน้าธุรกรรมในตลาดทุนอาจมีการพัฒนาไปในรูปแบบต่างๆ มากยิ่งขึ้นและทรัสต์ก็อาจถูกนำไปใช้เพื่อส่งเสริมให้ธุรกรรมเหล่านั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้